

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 9 (596)
septembrie 2014

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

**Exercițiul tactic
la Cahul a reunit
216 militari
și 30 de mașini de luptă**

“

În cadrul aplicațiilor, militarii au efectuat trageri din tunuri MT-12, AG-7, ZU-23-2, mitralierele de pe mașinile de luptă TAB-71M și armament ușor de infanterie. Exercițiul tactic a reunit 216 militari și 30 de mașini de luptă de tip MTLB, BRDM-2 9P148 „Concurs”, MTLB-U etc

Cuprins

Editorial	3
Pentru Republica Moldova.	
Decizii istorice la Summit-ul NATO	4
DECLARAȚIA SUMMIT-ULUI DIN ȚARA GALILOR, adoptată de șefii de stat și de guvern, participanți la reuniunea Consiliului Nord-Atlantic din 4 - 5 septembrie 2014	5
„Moldova este o țară care încă are nevoie de o restructurare a forțelor armate”	6
Politologul Vasile Croitoru despre summit-ul NATO și riscurile asimetrice	7
„Neutralitate nu înseamnă dezicerea de consolidarea capacității de apărare a țării”	8
Evoluția relațiilor NATO – Republica Moldova	10
Infanteriștii din Cahul au executat trageri de luptă	12
Chemarea datoriei sau pasiunea pentru arme și apărare	14
„Regele” blindatelor din nordul Moldovei	16
Educația patriotică “Pe meleaguri natale”	18
Ostilitățile Primului Război Mondial (1914-1918)	20
O provocare (cu)minte	22

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:

căpitan Inga RADVAN
locotenent major Natalia ANDRONACHI
locotenent Dmitrii VOSIMERIC
plutonier adjutant Vitali IOVU
Angela MUNTEANU
Kateryna RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
oasteamoldovei@army.md
tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

căpitan Denis ROTARU
sergent inferior Laurențiu-Vlad GROSSU
locotenent Marina BOTNARIUC
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea să
nu exprime poziția redacției. Reluările
din „OASTEĂ MOLDOVEI” trebuie
să conțină trimiterile la sursă.
„Oastea Moldovei (Revistă)” -
ISSN 1857-3703

Secția rețele socializare:

Locotenent Natalia GANU
Diana MOISA
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hincești, 84

Î. S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală”,
MD-2068, Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: 022-49-31-46, 022-43-03-67, 022-43-03-60
E-mail: tipar@mtc.md

Summit-ul realității noastre

Republica Moldova a mai făcut un pas pe calea care a dus ani de-a rândul numeroase țări spre democrații veritabile, cu sisteme de securitate moderne și viabile. Tot ce am „zidit” până aici urma să aibă și continuare pe potrivă, iar partenerii strategici, prin accente și decizii, să dea apreciere cursului nostru.

Summit-ul Alianței Nord-Atlantice din Țara Galilor, unde Republica Moldova a fost reprezentată de ministrul Apărării, Valeriu Troenco, Ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei, Olandei și Marele Ducat al Luxemburgului, șeful Misiunii Republicii Moldova pe lângă NATO, domnul Mihai Gribincea, Ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, domnul Iulian Frunțașu, reprezentantul militar al Republicii Moldova pe lângă NATO, generalul de brigadă Vitalie Stoian și ofițerul de legătură al Ministerului Apărării pe lângă SHAPE, colonelul Ivan Ene, a adus cel puțin două situații diferite ca motivație și context. Sistemul de securitate din această parte a bătrânului continent, dacă nu a eșuat total, cel puțin a dat semne vizibile de fisurare, influențat de agravarea situației din țara vecină, Ucraina.

Pentru Republica Moldova acesta nu este doar o constatare a situației, ar trebui să fie și un imbold pentru fapte concrete, îndreptate spre consolidarea capacităților de apărare și sporirea vigilenței pentru excluderea provocărilor îndreptate spre destabilizarea situației regionale. Prezența moldovenească la summit este un semnal de îngrijorare a țărilor membre NATO, precum și a partenerilor, despre un pericol real pentru Republica Moldova, din partea Federației Ruse, implicată direct în războiul hibrid din țara vecină.

Dincolo de neliniștea iminentă perioadei în care trăim, dar și geopoliticii din regiune, avem cel puțin un motiv să spunem că summit-ul din Marea Britanie a fost un prim-pas făcut spre a-i asigura Republicii Moldova o susținere morală și o încurajare pentru a rezista în fața posibilelor provocări. Totodată a reprezentat și o apreciere clară a eforturilor noastre în participarea la operațiunii de menținere a păcii. De aici încolo, sîntem tratați ca un partener credibil a cărui prezență contează în ecuațiile de securitate din regiune. Militarii, alături de alți cetățeni ai țării pot fi mîndri de contribuția pe care au adus-o în obținerea acestui rezultat. Or, participarea militarilor la misiunea KFOR din Kosovo, asigurarea păcii sub mandat ONU, activitatea prolifică a genștilor noștri au contat mult în crearea imaginii noastre de partener sigur și credibil.

Platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare, inițiative care au vizat la summit și Republica Moldova, sînt deosebit de importante pentru realitatea noastră de azi și mai ales pentru cea de mâine. Consiliul Alianței Nord-Atlantice a deschis o portiță ce poate aduce progres, stabilitate și liniște regională. Sînt factorii de care extrem de mult are nevoie și Republica Moldova...

***Locotenent-colonel Ion VULPE,
redactor-șef***

Pentru Republica Moldova DECIZII ISTORICE LA SUMMIT-UL NATO

Ministrul Apărării, Valeriu Troenco, a participat la Reuniunea Consiliului Nord-Atlantic, în cadrul căreia a fost lansată Platforma de Interoperabilitate, inițiativă ce vizează interacțiunea eficientă dintre militarii diferitelor țări în cadrul operațiunilor.

La forumul respectiv, condus de adjunctul Secretarului General NATO, Alexander Vershbow, au participat miniștrii Apărării ai celor 28 de țări aliate și 24 de țări partenere. Reuniunea s-a axat pe subiecte ce au vizat intensificarea interoperabilității între aliați și parteneri prin educație, instruire și exerciții.

Potrivit ministrului Apărării, Valeriu Troenco, Platforma de Interoperabilitate va acorda o atenție sporită domeniului de educație și instruire. „Academia Militară „Alexandru cel Bun” se află, la moment, în proces de transformare a programelor de studii, iar Alianța ne susține în acest sens prin Programul Învățământului Sportiv în domeniul Apărării. Totodată, Armata Națională beneficiază de instruire în cadrul exercițiilor de menținere a păcii desfășurate de Alianța Nord-Atlantică”, a menționat ministrul Apărării.

Oficialul a specificat că, în cadrul summit-ului, Republica Moldova s-a numărat printre puținele țări acceptate la Inițiativa Consolidării Capacităților de Apărare. „Acest lucru înseamnă că Alianța ne poate oferi asistență privind analizarea capacităților noastre curente de apărare și identificarea domeniilor care trebuie dezvoltate. După acest studiu, va urma o asistență concretă și focalizată pe domenii”, a spus ministrul Apărării.

În cadrul summit-ului, Valeriu Troenco a vorbit despre participarea Republicii Moldova în Operațiuni de Menținere a Păcii și a apreciat înalt suportul acordat de membrii Alianței și parteneri în modernizarea sectorului de apărare și reformarea Armatei Naționale. Subiecte importante pentru Republica Moldova au fost abordate și în discuția cu adjunctul Secretarului General NATO, Alexander Vershbow.

În Țara Galilor, Valeriu Troenco a mai avut o serie de întrevederi cu ministrul ucrainean al Apărării, general-colonelul Valerii Gheletei, ministrul Apărării al Georgiei, Irakli Alsanias și ministrul Apărării Naționale al României, Mircea Dușa, în cadrul cărora s-a discutat despre intensificarea cooperării bilaterale în domeniul militar.

Valeriu TROENCO, ministrul Apărării

„La acest summit, Consiliul Alianței Nord-Atlantice a pus accent pe Platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare, inițiative deosebit de importante pentru Republica Moldova. Aceste inițiative vor viza și progresul în domeniul educației și instruirii.

Academia Militară „Alexandru cel Bun” se află în proces de transformare a programelor de studii, iar Alianța susține cursul prin Programul Învățământului Sportiv în domeniul Apărării. Armata Națională beneficiază de instruire practică și în cadrul exercițiilor de menținere a păcii, desfășurate de Alianța Nord-Atlantică.

În cadrul summit-ului, Republica Moldova s-a numărat printre puținele țări acceptate la Inițiativa Consolidării Capacităților de Apărare, acest lucru înseamnă că Alianța poate oferi asistență privind analizarea capacităților curente de apărare și identificare a domeniilor care trebuie dezvoltate

DECLARAȚIA SUMMIT-ULUI DIN ȚARA GALILOR, adoptată de șefii de stat și de guvern, participanți la reuniunea Consiliului Nord-Atlantic 4 - 5 septembrie 2014

1. Noi, șefii de stat și de guvern din țările membre ale Alianței Nord-Atlantice, ne-am reunit în Țara Galilor într-un moment crucial pentru securitatea euro-atlantică. Acțiunile agresive ale Rusiei împotriva Ucrainei au reprezentat o provocare fundamentală pentru viziunea noastră a unei Europe întregi, libere și în pace. Creșterea instabilității în vecinătatea noastră sudică, din Orientul Mijlociu pînă în Nordul Africii, precum și amenințările transnaționale și multi-dimensionale, constituie, de asemenea, provocări la adresa securității noastre. Toate acestea pot avea consecințe pe termen lung pentru pacea și securitatea regiunii euro-atlantice și stabilitatea în întreaga lume.

2. Alianța noastră rămîne o sursă esențială a stabilității în această lume impredictibilă. Împreună, ca democrații puternice, sîntem uniți în angajamentul nostru față de Tratatul de la Washington, precum și față de obiectivele și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite. Avînd drept fundament solidaritatea, coeziunea Aliat și indivizibilitatea securității, NATO rămîne formatul transatlantic pentru o apărare colectivă puternică și forumul esențial pentru consultări și decizii de securitate între Aliți. Cea mai mare responsabilitate a Alianței este să protejeze și să apere teritoriile și populațiile noastre împotriva unui atac, așa cum prevede Art. 5 al Tratatului de la Washington. Așa cum am afirmat în Declarația Transatlantică pe care am adoptat-o astăzi, ne-am angajat să

consolidăm mai departe legătura transatlantică și să asigurăm resursele, capacitățile și voința politică necesare pentru a ne asigura că Alianța noastră rămîne gata să facă față oricărei provocări. Sîntem pregătiți să acționăm împreună și cu hotărâre pentru a apăra libertatea și valorile noastre comune privind libertatea individului, drepturile omului, democrația și statul de drept.

3. Astăzi ne reafirmăm angajamentul de a îndeplini toate cele trei sarcini de bază definite în Conceptul nostru Strategic: apărarea colectivă, managementul crizelor și securitatea prin cooperare. Aici, în Țara Galilor, am adoptat decizii pentru a face față provocărilor de azi și de mâine. Reafirmăm angajamentul nostru ferm pentru apărarea colectivă și pentru garantarea securității și asigurării pentru toți Aliții; ne adaptăm operațiunile, inclusiv în Afganistan, luînd în considerare progresele obținute și provocările rămase; și ne întărim parteneriatele cu statele și organizațiile din întreaga lume, pentru a construi mai bine securitatea împreună.

... 89. Astăzi, am decis să lansăm Inițiativa privind Construirea Capacităților de Apărare și de Securitate Conexă pentru a ne întări angajamentul față de țările partenere și a ajuta Alianța să proiecteze stabilitate fără dislocarea unor forțe combatante numeroase, ca parte a contribuției de ansamblu a Alianței la securitatea și stabilitatea internaționale și prevenirea conflictelor. Inițiativa se bazează pe expertiza extinsă a NATO în

privința sprijinului, consilierii și asistenței oferite țărilor pentru construirea capacităților de apărare și securitate conexă. Pe baza cooperării noastre strînse și în urma solicitărilor lor, am convenit să oferim oportunitatea de a beneficia de această inițiativă Georgiei, Iordaniei și **Republicii Moldova**. De asemenea, sîntem pregătiți să invităm și alți parteneri interesați, ne-parteneri și să cooperăm cu organizații internaționale și regionale care au interesul să-și dezvolte capacitățile lor de apărare și securitate conexă prin intermediul acestei inițiative, pe baza solicitărilor primite din partea acestora. Reafirmăm deschiderea NATO de a oferi sprijin Libiei în domeniul construirii capacităților de apărare și securitate conexă atunci cînd condițiile o vor permite. Vom depune aceste eforturi în complementaritate și strînă cooperare cu alte organizații internaționale, în special cu Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, după caz. Unele țări partenere pot oferi ele însele viziuni și contribuții la eforturile NATO de construire a capacităților. Salutăm desemnarea secretarului general adjunct al NATO în calitatea de Coordonator Special pentru Construirea Capacităților de Apărare, precum și înființarea unui centru militar în cadrul Structurii de Comandă a NATO, pentru a asigura un răspuns oportun, coerent și eficient al Alianței, luînd în calcul eforturile depuse de parteneri și unii Aliți, pe bază de voluntariat.

Mihai CARP, vicedirector în Secțiunea Managementul Crizelor, Divizia Operațiuni, NATO:

„Moldova este o țară
care încă are nevoie
de o restructurare
a forțelor armate”

Un interviu de bilanț al summit-ului NATO din Marea Britanie

Europa Liberă: *Dle Carp, deciziile summit-ului reflectă, desigur, noua viziune NATO în raport cu Rusia despre care a vorbit domnul Rasmussen mai devreme: Rusia nu mai poate fi privită ca un aliat NATO în menținerea securității în Europa, după ce a invadat Crimeea. Dar mi-am amintit un interviu de acum câteva luni a șefului diplomației ruse, Serghei Lavrov, care zicea că dacă ne uităm pe o hartă cu baze NATO, Rusia ar fi ca încercuită de aceste baze. Acum, vor fi aceste centre de comandă pentru o forță multinațională de intervenție rapidă în România, Polonia, Tarile Baltice... Rusiei, firește, nu-i va plăcea acest lucru: va vedea în asta, probabil, o expansiune din nou...*

Mihai Carp: Ca să răspund la ce m-ați întrebat, cred că trebuie să ne uităm puțin în trecut. Timp de aproape 20 de ani, NATO a construit împreună cu Rusia o nouă arhitectură de securitate în Europa care a fost bazată pe niște principii: principii de cooperare, principii de consultare și de securitate cooperativă. Am avut un parteneriat special cu Rusia și am avut o relație foarte bună.

Ceea ce, din păcate, a constatat NATO este că politica rusă, de fapt, s-a schimbat începând cu anexarea Crimeii, continuând acum cu agresiunea în Ucraina. Deci, toate valorile și toată arhitectura aceasta de securitate pe care am construit-o și care era menită să ducă la o Europă stabilă a fost pusă la îndoială de Federația Rusă, cred că vina nu este a Alianței Nord-Atlantice.

V-ați referit la deciziile luate de șefii de guverne și de stat la summit. Pentru Alianță, după cum știți, cea mai importantă sarcină este apărarea celor 28 de membri și apărarea colectivă. Toate măsurile care s-au luat în vederea acestei apărări colective nu sînt niște hotărîri luate contra Rusiei, dar sînt niște hotărîri care s-au luat în

contextul actual în care ne găsim. Este un context foarte schimbat comparativ cu cel cu doar un an în urmă, avem de a face nu numai cu probleme de insecuritate în estul Alianței, în Ucraina, dar avem de a face și cu amenințări în sudul Alianței, în Orientul Mijlociu, avem de a face cu extremismul islamist. De un an de zile s-a schimbat mapamondul într-un mod profund și hotărîrile luate de NATO sînt un răspuns la aceste amenințări.

- Se relatează despre un armistițiu care ar fi fost încheiat între Ucraina și Rusia. Ar avea acest eveniment legătură cu summitul? Domnul Iașeniuk (premierul ucrainean Arseni Iașeniuk - n.r.) a și spus că Rusia ar vrea, astfel, să adoarmă vigilența NATO și a comunității internaționale și că nu crede în acest armistițiu...

- Da, se relatează mult despre acest armistițiu. După cum a spus și secretarul Rasmussen, și președintele american, și alții, trebuie să vedem cum se va implementa. Firește că sîntem mulțumiți, pentru că orice încetare a focului este foarte benefică populațiilor locale, poate duce la înțelegere politică, este poate, subliniez, poate, o răscruce foarte importantă, dar ceea ce este primordial acum e implementarea acestei înțelegeri și cred că există încă multe semne de întrebare. De exemplu, președintele Ucrainei, domnul Poroșenko, a subliniat foarte clar că orice înțelegere politică trebuie să aibă la bază respectul integrității teritoriale a Ucrainei, iar, din cite se știe, militanții susținuți de Rusia au complet altă viziune decît cea a comunității internaționale și a guvernului de la Kiev. Deci, ne găsim la un moment important, sperăm că va ține, dar rămîn, cred, multe semne de întrebare.

- Am să vă întreb acum direct: ce a cîștigat Ucraina după acest summit? Am văzut un titlu în presa română: „NATO se

teme prea mult de Rusia ca să ajute militar Ucraina”...

- Cred că nu este vorba numai de un ajutor militar. În orice caz, nici nu este vorba de livrări de arme sau de un ajutor clasic militar. Este vorba în primul rînd de un ajutor politic, un sprijin politic, moral și niște măsuri concrete care să ajute guvernul de la Kiev și forțele armate ucrainene să-și îmbunătățească capacitățile proprii de a se apăra, de a construi o armată modernă, de a conlucra nu numai cu NATO, dar și cu alți parteneri. Deci, s-au luat niște măsuri pentru a ajuta Ucraina, dar aceste măsuri nu sînt livrări de arme sau un ajutor clasic militar.

- Aceeași întrebare despre Moldova. Un contingent nou, de 40 de militari, tocmai a fost trimis ca să-l substituie pe cel deja aflat în Kosovo timp de jumătate de an. Ce a cîștigat Moldova de la participarea în premieră la acest summit? Înțeleg că s-a aliniat la două inițiative: platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare.

- Corect. Moldova de ani de zile a dat dovadă că este un partener foarte harnic, un partener foarte loial. Și după cum știți, parteneriatele și politica parteneriatului sînt un element foarte important al agendei politice a Alianței. Dar ceea ce este important de subliniat e că fiecare țară în parte hotărâște cum își dezvoltă relația cu NATO.

Moldova este o țară care încă are nevoie de o restructurare a forțelor armate, este o țară care trebuie să-și modernizeze forțele armate și instituțiile de securitate și este o țară care, ați menționat exemplul din Kosovo, vrea să contribuie la eforturi internaționale de menținere a păcii în Europa. Deci, avem mai multe inițiative în curs de desfășurare cu Moldova.

Cele două noi, pe care le-ați menționat, sînt menite să sporească capacitățile

de securitate ale Moldovei, dacă vreți, sînt chiar niște inițiative care s-au luat în afara contextului crizei din Ucraina și au ca prim scop să ajute Moldova, o țară mai mică, să construiască niște structuri moderne, la fel cum există și în alte țări europene, de altfel și neutre. Să nu uităm că Moldova nu este singura țară cu statut neutru care participă, de exemplu, în Kosovo. Cel mai mare contingent în momentul de față în Kosovo este al Austriei, tot o țară neutră și această participare dă dovadă că țări aliate, membre ale NATO, și țări partenere pot coopera într-un interes comun.

- „Ușa Alianței rămîne deschisă. Nici o țară externă nu are dreptul de veto asupra extinderii NATO”, a spus secretarul general NATO, Anders Fogh Rasmussen. Moldova, de exemplu, ar putea înțelege un astfel de mesaj în felul următor: renunțați la neutralitate și depuneți cerere. Dar noi ne dăm seama că ar fi greșit să înțelegem asta...

- Da, nu este ceea ce intenționăm. Mesajul este foarte clar. Există o politică a ușilor deschise, mai bine zis, continuarea unei politici puse în vigoare în ultimii 15 ani. Adică, dacă o țară dorește să devină membră a Alianței, trebuie să îndeplinească niște criterii: în primul rînd, să facă o cerere și apoi membrii Alianței vor analiza această cerere

și vor lua o hotărîre în sensul dacă o aderare a acestei țări este în interesul colectiv și, mai important, dacă țara respectivă poate contribui la eforturile alianței și cu niște capacități care să o facă membru deplin. Politica ușilor deschise într-un fel la acest summit a rămas în vigoare, dar eu aș dori să subliniez că este, de fapt, o politică care de ani de zile e în vigoare, deci, nu este nimic nou. Și nu e un mesaj trimis Moldovei sau Ucrainei, nici unei alte țări specifice.

- Mi-amintesc un comentariu pe care l-am citit cu cîteva luni în urmă și care se numea în felul următor: „Cum oprești un stat agresor cînd nimeni nu mai vrea să moară pe front?”. Ideea acelui comentariu, semnat de Valentin Naumescu și publicat de Contributors.ro, era că țările lumii, state ca Moldova, Ucraina, Georgia ar trebui să se gîndească la noi soluții de securitate, poate niște blocuri, tratate bilaterale. Din perspectiva pe care o aveți de acolo, de la NATO, ar fi asta o soluție? Țările partenere NATO, care nu pot miza pe ajutorul NATO în caz de agresiune directă, pentru că nu sînt membre, ar trebui să se gîndească la un fel de noi soluții pentru a-și garanta securitatea?

- Să fim clari: e foarte drept că nimeni nu dorește un conflict armat pe teritoriul Europei în ziua de astăzi. De aceea revin la ce am mai spus: de 20 de ani am construit

niște instituții, am pus în vigoare o politică de securitate cooperativă tocmai ca să evităm conflictele din trecut și am sperat cu toții că s-au învățat niște lecții importante din istorie. Din păcate, comportamentul unora, în momentul de față al Federației Ruse, ne-a determinat să întărim Alianța și să repetăm foarte clar că în ceea ce-i privește pe membrii NATO, un eventual atac, o eventuală agresiune împotriva unei țări membre a Alianței trebuie să fie considerată, conform art. 5, o agresiune contra tuturor. În ceea ce privește țările non-membre, evident că articolul 5 nu se aplică. Dar totuși există mijloace de a ajuta aceste țări și, după cum se vede acum și în ceea ce privește relația comunității internaționale vizavi de Rusia, există metode politice, economice, sancțiuni și altele de a încerca să se pună capăt unei politici greșite, care nu-și mai are locul în Europa de astăzi.

Ajutor bilateral există și a existat întotdeauna, nu stă în contradicție cu politica Alianței, dar cred că nu ar trebui să ne îndepărțăm de la concepția securității cooperative, adică toată comunitatea internațională, toate țările europene, împreună cu SUA și Canada, sînt solidare în ceea ce privește integritatea teritorială și suveranitatea fiecărui stat european, fie el membru al Alianței, fie nu.

Liliana BARBĂROȘIE
Radio „Europa Liberă”

Politologul Vasile CROITORU despre summit-ul NATO și riscurile asimetrice

summit-ului s-a discutat anume despre întărirea acestui segment.

Sigur, urmează și niște decizii care vor influența și sistemul de apărare al Republicii Moldova. Platforma de interoperabilitate este importantă, pentru că va duce la susținerea sectorului de apărare din partea Alianței Nord-Atlantice, la sporirea unor capacități și domenii pe care țara noastră le are în dezvoltare. Aici este vorba, în special, de instruire, suport logistic, sporirea capacității de reacție a Armatei Naționale.

Astfel, e vorba despre un proiect destul de important pentru Republica Moldova prin care Alianța Nord-Atlantică va mări intensitatea colaborării cu țara noastră și, totodată, va contribui la aceea ca Forțele Armate ale Republicii Moldova să poată face față unor conflicte sau provocări, din exterior și mai ales care, eventual, ar veni din zona estică.

La summit-ul NATO din Țara Galilor s-a discutat și despre noile provocări care își fac tot mai mult prezența. Și aici este vorba despre așa-numitul război hibrid sau război ambiguu, pus în aplicare destul de eficient

de Federația Rusă în raport cu Ucraina. În urma acestui tip de război a fost ocupat un teritoriu din componența statului ucrainean, au urmat și alte provocări în zona de sud-est a Ucrainei.

Cred că analiza capacităților noastre curente de apărare ne face să realizăm noile provocări, noile riscuri atît asimetrice, dar și non-convenționale, iar așa-numitul război hibrid urmează a fi supus unui studiu și analizei atît de Alianța Nord-Atlantică, cît și de Ministerul Apărării. Trebuie să se înțeleagă detaliat care sînt metodele și tacticile acestui război și cum pot fi evitate astfel de provocări, fiindcă Republica Moldova se află într-un proces de reconsolidare a capacităților de apărare.

Odată cu venirea lui Valeriu Troenco în fruntea Ministerului Apărării, s-a observat că a apărut această voință a Armatei Naționale, mai ales prin instruire și exercițiile care au avut loc. Eu cred că trebuie, în primul rînd, să sporim capacitatea de reacție la unele riscuri neconvenționale, dar și la cele care se numesc asimetrice.

Faptul că noi avem un program individual de parteneriat și cooperare cu NATO nu înseamnă că acest lucru intră în contradicție cu un statut de neutralitate”.

Nicolae CHIRTOACĂ,
directorul Institutului Independent de Studii Strategice:

„Neutralitate nu înseamnă dezicerea de consolidarea capacității de apărare a țării”

- Anul curent s-a acordat o atenție deosebită la capitolul instruire și pregătire de luptă în Armata Națională. Concomitent cu instruirea efectivului, s-a pus accent și pe restabilirea tehnicii militare și a sistemelor de artilerie, deoarece pe parcursul ultimilor ani, Armata Națională nu a fost asigurată cu resurse financiare suficiente pentru ca acestea să fie menținute în stare funcțională. În calitate de primul conducător al instituției militare a Republicii Moldova, cum apreciați aceste accente?

- Trăim vremuri cu totul deosebite. Pentru prima dată în 25 de ani de când a început să funcționeze Departamentul de Stat pentru Probleme Militare și s-a început realizarea ideii de creare a Forțelor Armate ale Republicii Moldova, țara noastră s-a ciocnit cu un pericol militar iminent, mă refer la planul denumit convențional „Novorosia”, care nemijlocit e realizat și în raioanele de est ale Republicii Moldova. Contingentele militare din stînga Nistrului, care de fapt sînt controlate de Federația Rusă, sînt văzute de către prietenii noștri ucraineni ca un pericol militar deosebit de mare nu numai pentru Odesa, dar și pentru Republica Moldova. Plus că au apărut amenințări la integritatea țării din regiunea de sud a Moldovei.

În acest context, cred că societatea trebuie să se îngrijoreze și să perceapă amenințările care ne pasc, și să-și pună întrebări referitor la nivelul de pregătire a contingentelor militare moldovenești,

în ce măsură noi sîntem capabili să răspundem în mod adecvat acestor amenințări și provocări. Aceste realități au făcut să sporească atenția acordată Forțelor Armate. Faptul că tehnica militară pe care o avem este învechită, iar armata nu e înzestrată cu armament performant și nu are potențialul necesar la moment ca să răspundă adecvat acestor amenințări, ne-a făcut să căutăm mai multe soluții în domeniu.

.... Platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare nu este un avantaj, ci e absolut o necesitate, din moment ce s-a prăbușit un sistem întreg care asigura securitatea și stabilitatea în această parte a spațiului euroasiatic.

Un prim pas a fost să inventariem și să reparăm ceea ce avem, dar cred că este cu mult mai important să colaborăm cu partenerii noștri strategici în acest domeniu, în primul rînd, cu țări din Uniunea Europeană și SUA, care să ne ofere sfaturi și direcții în sporirea acutului de pregătire militară și de apărare a Republicii Moldova.

- Recent Republica Moldova a participat la summit-ul NATO din Țara Galilor, unde a fost reprezentată de ministrul Apărării, Valeriu Troenco. În cadrul reuniunii, a fost lansată Platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare, inițiative ce vizează și Republica Moldova. Care sînt avantajele acestor proiecte pentru țara noastră?

- Eu cred din start că Platforma de interoperabilitate și cea de sporire a capacității de apărare nu este un avantaj, ci e absolut o necesitate, din moment ce s-a prăbușit un sistem întreg care asigura securitatea și stabilitatea în această parte a spațiului euroasiatic.

Invazia militară din estul Ucrainei a demonstrat că țările, care nu fac par-

te din Alianța militară, au nevoie de un nou format. Noi sîntem martori la apariția acestui nou format, a acestei noi arhitecturi în spațiul Europei Centrale și de Est, în care NATO, fără să-și asume anumite angajamente militare, va contribui la sporirea gamei de pregătire militară a țărilor partenere. Noi sîntem parteneri ai statelor NATO, în cadrul Programului Parteneriat pentru Pace, cu perspectiva și doi, cu posibilitatea de a deveni și parteneri strategici ai Statelor Unite ale Americii. Pe aceste două misiuni, apare posibilitatea ca armata să-și facă datoria, adică să-și apere țara, straja frontierelor și este garant principal al integrității teritoriale a Moldovei.

- Alianța Nord-Atlantică a dat asigurări că ne poate oferi asistență privind analiza capacităților noastre curente de apărare și identificarea domeniilor care trebuie dezvoltate. În opinia dumneavoastră, care sînt acele domenii la care Armata Națională trebuie să atragă o atenție deosebită?

- Cred că această sporire a gradului de apărare trebuie să plece de la evaluarea riscurilor militare. În evaluarea precedentă, care a fost realizată în comun cu partenerii noștri din țările NATO, pentru prima dată, contingentele militare în toate trei ipostaze, care sînt controlate de Federația Rusă și dislocate în estul Republicii Moldova, sînt categorisite ca

pericole militare. Aceasta înseamnă că din moment ce tehnica militară și militarii care sînt controlați de regimul de la Tiraspol, 1200 din acest grup, adică forțele armate ale Federației Ruse, plus batalioanele de menținere a păcii sînt trupe combatante.

Acestea sînt pericole reale. Deci, noi trebuie să răspundem în mod adecvat. După anii '90 ne orientam la ideea instruirii periodice a rezervelor care trebuie, de fapt, să constituie încă o posibilitate de mobilizare, să formăm încă două-trei brigăzi în caz de apariție a acestor amenințări militare. Important este să evaluăm corect riscurile, inclusiv cu asistența partenerilor occidentali care uneori sînt cu viziuni mult mai clare. Acest fapt dă o posibilitate de schimbare a situației la nivel regional.

- Recent am petrecut cel de-al doilea contingent de militari moldoveni în misiunea de menținere a păcii din Kosovo, iar primul grup a revenit după o misiune de succes de șase luni. Cît de importante sînt aceste misiuni pentru Armata Națională în particular și pentru Republica Moldova în general și care este contextul internațional al acestor prestații?

- În raport cu schimbarea radicală a Forțelor Armate ale Republicii Moldova, despre care am vorbit, cred că participarea noastră în misiuni de menținere a

păcii este un aspect care ține de dimensiunea politicii externe promovată de Ministerul Apărării.

Sînt bravi soldați, sînt foarte bine pregătiți, echipați, dar am avut impresia că este fața armatei, iar în spate se ascund probleme financiare ale instituției. Problema cea mai stringentă care trebuie rezolvată este faptul unei finanțări absolut insuficiente a forțelor armate. Nu poate fi bugetul armatei unui stat care se confruntă cu amenințări militare reale mai mic decît bugetul Academiei de Științe. Asigurîndu-le respectul acestor băieți care își fac exemplar meseria, crează și promovează imaginea pozitivă a țării, nu trebuie să uităm de problemele mari cu care se confruntă militarii din cadrul Forțelor Armate.

- Și ultima întrebare. Este posibilă implicarea NATO în modernizarea instituțiilor statului fără a fi periclitat statutul constituțional de neutralitate al Moldovei?

- Este o confuzie care există de ani de zile. Neutralitatea nu înseamnă demilitarizare. Neutralitatea înseamnă neimplicarea în activitatea unor blocuri militare. Faptul că noi avem un program individual de parteneriat și cooperare cu NATO nu înseamnă că acest lucru intră în contradicție cu un statut de neutralitate. Noi sîntem într-un moment de criză, războiul are loc, de fapt, într-o țară limitrofă, iarăși să repetăm niște lucruri care nu mai sînt operante nu are rost. Neutralitatea nu înseamnă dezicerea de consolidarea capacității de apărare a țării. Repet, neutralitatea nu înseamnă demilitarizare. Noi avem parteneri strategici de care ar fi o prostie să ne dezicem acum, cînd este un moment de adevăr. Este un suport și o asistență strict necesare pentru consolidarea securității și stabilității în această parte a Europei.

Interviu realizat de căpitan Denis ROTARU

Evoluția relațiilor NATO – Republica Moldova

*Colonel Ivan ENE,
ofițer de legătură al Ministerului Apărării pe lângă SHAPE*

La 16 martie 1994 Republica Moldova a aderat la Programul „Parteneriat pentru Pace” (PpP), lansat de către Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO). Pentru NATO, ca o organizație care a fost și rămîne preocupată, în primul rînd, de securitatea membrilor săi, lansarea Programului PpP a fost un pas pragmatic și logic. Pactul de la Varșovia se desființase, iar după destrămarea Uniunii Sovietice, pe harta lumii au mai apărut 14 state independente, printre care și Republica Moldova. Era firesc și logic pentru NATO să vrea să antreneze aceste state într-un dialog, înainte de a o face altcineva, inclusiv pentru a diminua riscul ca noile guverne, fragile, să piardă controlul asupra arsenalelor militare de care dispuneau de la fosta URSS.

Un moment important, care a caracterizat contextul aderării Republicii Moldova la Programul PpP, a constatat în faptul că Chișinăul nu avea experiență în formarea și gestionarea unui sistem de apărare. În acest sens, noi eram mai dezavantajați decît o bună parte dintre țările din Europa Centrală și de Est. Să luăm drept exemplu pe vecinii noștri – România. Pînă în 1994, peste Prut exista o armată, gestionată de un minister al Apărării Naționale. Evident că, schimbînd sistemul politic de la unul comunist la unul democratic, structura de apărare cerea ajustare, dar pentru început, cel puțin, exista deja un nucleu. Pe malul stîng al Prutului însă totul începea de la zero. În astfel de circumstanțe, interesul Republicii Moldova era și mai mare pentru a accede la o sursă de experiență incontestabilă în materie de securitate și apărare, cum este NATO.

Fiind o organizație politico-militară, formată din state democratice, unul dintre principiile prioritare ale relației Alianței Nord-Atlantice cu noii parteneri de dialog a fost controlul democratic asupra forțelor armate, exersat de către conducerea politică a statului, aleasă de popor. Aceasta presupune, printre altele, că Mi-

nisterul Apărării, ca una dintre instituțiile executive ale statului, trebuie să fie condus de către o persoană civilă, care vine din mediul politic (sau are mandatul respectiv să reprezinte clasa politică a țării) și care pentru forțele armate joacă rolul unui „interpret” al intereselor naționale și deciziilor politice ale țării în cerințele și misiunile militare concrete. Apropos, la acest capitol, Republica Moldova a fost printre primele, din fosta Uniune Sovietică, care a desemnat un politician la conducerea Ministerului Apărării deja în 1997, la trei ani după aderarea la PpP.

Un alt mesaj transmis de către Bruxelles țărilor partenere din primii ani ai Programului PpP a fost că alianța era gata și avea capacitatea necesară pentru a stabili dialoguri individuale cu fiecare țară în parte. Era evident că țările partenere aveau interese naționale diferite, ambiții diferite de a se apropia de Alianța Nord-Atlantică, dar și capacitate instituțională diferită de a absorbi propunerile din partea aliaților. Astfel, a apărut noțiunea de „Program Individual de Parteneriat” (Individual Partnership Programme – IPP).

Republica Moldova a elaborat primul său program individual în 1995.

Acesta avea două componente: partea textuală în care erau descrise interesele și obiectivele naționale care vizau apărarea; și lista activităților (conferințe, cursuri, exerciții militare, seminare), pe care Republica Moldova le selecta dintr-un așa-numit Plan de Lucru al Parteneriatului Euro-Atlantic.

Primele IPP-uri aveau lacune la capitolul calitate, deoarece exista o discrepanță între principiile formulate în partea textuală a programului (obiectivele politice) și activitățile selectate. Aceste necorespunderi au fost sistematic scoase la iveală în urma evaluărilor anuale pe care Ministerul Apărării le efectua în comun cu experții de la NATO.

În anii care au urmat, IPP-ul nostru a început a prinde la calitate. Alianța avea mai multe unelte în „cutie” pentru a le oferi partenerilor și le scotea la un anumit interval de timp, în funcție de capacitatea acestora de a le absorbi și de pregătirea lor pentru a trece la următorul nivel.

În 1997 alianța oferă Moldovei posibilitatea de a adera la Procesul de Planificare și Revizuire a Parteneriatului (PARP). PARP a fost o versiune ajustată pentru parteneri a Procesului de Planificare a Apărării aplicat în NATO.

PARP-ul a asigurat experților Ministerului Apărării posibilitatea de a se iniția în particularitățile de planificare a unui sistem de apărare național, a scos la lumină interconexiunile și rolul diferitelor instituții statale la capitolul apărării. O atenție deosebită a fost atrasă acoperirii financiare a obiectivelor formulate în IPP. Nemijlocit, obiectivele au fost dezvoltate mai detaliat, cu identificarea pașilor intermediari, cu termeni clar stabiliți, cu referințe la standardele aplicate în alianță. Au fost revizuite cu mai mult pragmatism capacitățile și infrastructura militară pe care le-a moștenit Republica Moldova de la armata sovietică. Totul se evalua anual prin prisma raportului „cost-eficiență”. Experții PARP de la NATO ne orientau spre o mai bună și mai chibzuită gestionare a activelor armatei. „Auditul”, oferit prin procesul PARP, era mult mai avansat decât primele evaluări ale programelor IPP. La ora actuală, mai multe state partenere, printre care Suedia, Austria, Finlanda au preluat procesul PARP și l-au instituționalizat la nivel național.

În primele rapoarte de evaluare PARP Republica Moldova a identificat o listă de capacități pe care le-ar putea oferi, eventual, pentru operațiuni de aplanare a crizelor cu caracter militar. Pentru a pregăti specialiștii necesari, Armata Națională beneficia în continuare de acces și sprijin financiar pentru participare la activitățile organizate de Alianța Nord-Atlantică. Apropos, acest sprijin financiar, oferit de Alianța Nord-Atlantică pe parcursul a 20 de ani de participare la PpP, a scutit bugetul țării de cheltuieli considerabile.

Între timp, dacă unele obiective PARP puteau fi implementate doar de Ministerul Apărării, cu forțele proprii, altele, de nivel strategic, cereau o abordare la nivel național, cu decizia conducerii politice a statului. Un exemplu în acest sens este obiectivul „Analiza Strategică a Apărării” (Strategic Defense Review-SDR). Acest obiectiv, printre altele, a fost recomandat practic tuturor partenerilor.

Fără o analiză amplă a sistemului de apărare, care să facă o corelare între obiectivele politice, capacitatea financiară a statului și mijloacele, și modalitățile necesare implementării obiectivelor asumate, nu poate fi vorba despre un sistem viabil de apărare a statului. Pentru a face

o astfel de analiză amplă, am solicitat asistența englezilor, deoarece ei efectuează o evaluare bună în Letonia.

Procesul SDR a identificat domenii adiționale care necesitau perfecționare, dar concluzia cea mai importantă a fost că analiza sistemului de apărare trebuie efectuată ca parte componentă a întregului sector de securitate a statului. Avansarea unei instituții pe calea reformei și izolarea alteia duc la stagnarea întregului proces, într-un final. Necesitatea includerii altor instituții, dezvoltarea altor domenii au fost forța motrice care a asigurat avansarea Moldovei la următorul nivel. Astfel, în 2006 Republica Moldova a elaborat primul Plan Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM-NATO, așa-numitul IPAP. Ministerul Apărării are partea sa de responsabilitate în mai multe capitole ale Planului IPAP, iar la implementarea obiectivelor din Capitolul 2 este structura-conducător la nivel național.

În Capitolul 2 al primei ediții IPAP, Ministerul Apărării a inclus aderarea la inițiativa „Conceptul Capabilităților Operaționale” (Operational Capabilities Concept - OCC). Consider important să menționez succint despre această inițiativă. Inițial, în scurt timp după lansarea Programului PpP, primii parteneri (mai ales cei care din start au declarat deschis și univoc că vor să adere la alianță) au aderat la operațiunile desfășurate de NATO (în special, în Balcani, în fosta Iugoslavie, la finele anilor 1990, dar și în Afganistan, după atentatele din 11 septembrie 2001 din SUA).

Aliații au lăsat la discreția și responsabilitatea țărilor pregătirea subunităților cu care au aderat la operațiuni. În scurt timp s-a conturat o discrepanță între forțele aliate și parteneri. Standardele diferite aplicate (sau neaplicate) în procesul de instruire individuală și colectivă de către unii parteneri au dus la acțiuni sub nivelul așteptărilor în teren. Pentru a evalua unitățile declarate pentru operațiuni, alianța introduce conceptul OCC.

Anume după cerințele acestui concept au fost instruiți și apoi evaluați militarii contingentelor Armatei Naționale, din gruparea de forțe KFOR din Kosovo. Militarii, detașați în Kosovo, fac parte din cadrul Batalionului 22 de Menținere a Păcii al AN. Până la momentul detașării

în operațiune, militarii acestei unități au participat la un număr mare de exerciții pe care alianța, din contul bugetului său, le-a organizat pentru parteneri. Moldova a găzduit unul dintre aceste exerciții în 2006 la Baza de instruire Bulboacă. Exercițiile sînt extrem de importante pentru a testa calitatea instruirii colective, pentru a testa abilitatea forțelor din diferite țări de a acționa împreună, de a fi interoperabili. Exercițiile sînt costisitoare, de aceea țările tind să-și unească eforturile și să împartă costurile pentru a le organiza cît mai calitativ și mai realist, cu cheltuieli mai mici.

Tot la capitolul învățămîntului militar nu poate fi trecută cu vederea asistența pe care o primește Republica Moldova pentru modernizarea Academiei Militare „Alexandru cel Bun”. Cu asistența experților din țările NATO, s-au operat schimbări esențiale în programul de studii al academiei. Eforturile sînt orientate spre redirecționarea treptată a accentelor din procesul de studii de la „training” (instruire) spre „education” (învățămînt), care să formeze o generație de ofițeri-gînditori, ofițeri-intelectuali.

Concomitent cu asistența în domeniul apărării, în acești 20 de ani în parteneriat, Moldova a primit asistență de la NATO pentru soluționarea unor probleme foarte importante pentru societate, pentru situația ecologică a țării. Cu asistența Alianței Nord-Atlantice, a fost distrus combustibilul rachetar „Melanj”, extrem de toxic pentru mediul ambiant. Au urmat proiectele de distrugere a minelor anti-persoană și a pesticidelor, despre care s-a scris în mai multe surse mass-media.

Toate aceste proiecte au fost foarte importante pentru Republica Moldova, însă cea mai valoroasă asistență pe care Alianța Nord-Atlantică a oferit-o Republicii Moldova, pe parcursul a 20 de ani în parteneriat, este accesul la expertiză și idei inovatoare. După cum spunea renumitul fondator al companiei „Apple”, Steve Jobs, „cea mai valoroasă marfă în lumea afacerilor este ideea”. Valoarea ideilor, pe care le-am preluat și le vom mai prelua în cadrul Programului „Parteneriat pentru Pace”, urmează încă a fi apreciată de către viitoarele generații ale Republicii Moldova.

Infanteriștii din Cahul au executat trageri de luptă

Militarii Brigăzii de infanterie motorizată „Dacia” din municipiul Cahul au executat trageri de luptă, în cadrul unui exercițiu tactic, desfășurat la Centrul de instruire al unității.

Potrivit comandantului Brigăzii „Dacia”, colonelul Valeriu Chilaru, exercițiul a inclus pregătirea efectivului de militari în termen și pe contract la șase puncte de instruire, acțiuni ce au finalizat cu trageri de luptă. Comandantul interimar al Comandamentului Forțe Terestre, colonelul Iurie Bruma, a specificat că în cadrul aplicațiilor, militarii au efectuat trageri din tunuri MT-12, AG-7, ZU-23-2, mitralierele de pe mașinile de luptă TAB-71M și armament ușor de infanterie. Aceeași sursă a mai menționat că exercițiul tactic a reunit 216 militari și 30 de mașini de luptă de tip MTLB, BRDM-2 9P148 „Concurs”, MTLB-U etc.

În cadrul exercițiului a fost desfășurată și revista de front cu verificarea tehnicii din dotare, inspectată de șeful Mare-lui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, generalul de brigadă Igor Gorgan.

Generalul de brigadă Igor Gorgan a verificat starea tehnică a mașinilor de luptă și sistemelor de artilerie, menționând contribuția efectivului implicat în restabilirea și întreținerea acestora. Comandantul Armatei Naționale a apreciat pozitiv gradul de pregătire a militarilor în termen, care după doar două luni de stagiul militar inițial au reușit performanțe la nimerirea țintelor din poligon.

Aplicațiile militare de la centrul de instruire al Brigăzii „Dacia” au fost organizate în contextul planului de instruire al Armatei Naționale și au avut ca scop evaluarea capacităților și deprinderilor practice ale efectivului din cadrul unităților militare.

Chemarea datoriei sau pasiunea pentru arme și apărare

Deși astăzi o bună parte dintre tineri nu știu ce înseamnă mînuirea unei arme, un serviciu de planton pe timp de iarnă sau îngrijirea uniformei și curățarea bocancilor de noroi, mulți adolescenți optează pentru studiile în cadrul singurei instituții de învățămînt superior cu profil militar din țară. De aici încolo urmează cariera de militari profesioniști în Armata Națională.

Stabilitatea financiară și statutul social – principalele motive pentru cariera militară

Justificările tinerilor în alegerea acestei cariere diferă foarte mult de la caz la caz. În ciuda celor spuse, mulți își propun să devină militari datorită stabilității profesionale și financiare. Omul știe că are un orar fix și că la o dată prestabilită va fi remunerat pentru munca depusă. Mai mult ca atât, îi este asigurată uniforma și are posibilitatea de a avansa în carieră. Un alt motiv menționat de cei care aleg uniforma militară este statutul social. Nu voi da nume, dar ceva timp în urmă am purtat o conversație cu unul dintre actualii candidați la titlul de student în cadrul Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, care, deși are studii colegiale, mi-a explicat că a fost nevoit să se angajeze în construcții. Gîndul că activitatea aceasta i-ar putea fura cei mai frumoși ani din viață, l-a determinat să depună dosarul la instituția militară.

... Fiecare dintre noi avem dorințe pe care aspirăm cu tot dinadinsul să le realizăm... Eu de mică am avut una mai aproape de suflet, iar cu încurajarea părinților și a întregii familii, cu pași mici, dar siguri aceasta prinde viață. Păstrez și acum o cutie cu soldăței pe care îi împărțeam cu frații mei în copilărie”.

Carolina CRUDU

Testul fierbinte al poligonului

Pînă la etapa admiterii, candidații ur-mau să treacă prin mai multe probe eli-minatorii, fiind declarați admiși sau nu. Întîi de toate, „greutate” a avut certifica-tul privind starea sănătății, după care au urmat testele de inteligență și cele psiho-logice, iar pe final – proba aptitudinilor sportive. Pentru al treilea an consecutiv au fost admise la studii fetele, la toate cele trei specialități: infanterie, artilerie și transmisiuni.

Pentru 70 de tineri, cei mai rezistenți aspiranți la viața militară, care au rămas cu capul sus în urma examenelor de ad-mitere, a urmat o nouă provocare – la Baza de instruire militară Bulboacă. Aici, conform programului de pregătire, noua generație de studenți a urmat cursul de inițiere în ale cătăniei. Tinerii au studiat un complex de discipline militare, printre care tactica generală, instrucția de front și instrucția tragerii. Au luat cunoștință de regulamentele militare, protecția chi-mică și pregătirea de geniu. Dacă pînă acum novicii nu știau ce acțiuni trebuie întreprinse în timpul acordării primului ajutor medical, de azi încolo ei dețin cu-nuștințele elementare la acest capitol. De asemenea, au însușit termenii de apărare și ofensivă, au îmbrăcat costumul de pro-tecție și masca antigaz cînd soarele a fost mai generos ca niciodată. Au executat pentru prima dată pasul de defilare, fre-donînd cîntece în formație. Au învățat să mînuiască armamentul din dotare, lucru pe care l-au demonstrat la tragerile de la finele cursului.

Locotenent-colonelul Andrei Șram, comandantul Batalionului de învăță-mînt, confirmă că deșteptarea și învi-orarea la o oră atît de matinală au fost

cele mai cu bătaie de cap momente ale studenților. Însă cu eforturi, ei au reușit să depășească situația și s-au împăcat cu ideea că trezirea se face pînă la ora 6:00.

Nu oricine poate renunța la condițiile oferite de viața civilă și să accepte rigo-riile militare. Doar o motivație puternică, chemarea datoriei și pasiunea pentru tot ce ține de arme și apărare te-ar putea pro-voaca la un asemenea sacrificiu. „Aceasta și este intenția instructorilor detașați pe parcursul celor două săptămîni de inițiere în arta militară a viitorilor studenți. De pe poziții de superiori, e de datoria noastră să le cultivăm pasiunea pentru aspectul cazon al vieții, cu convingerea că meseria de militar este una de cinste”, a adăugat Șram.

Vadim Vidrașcu a absolvit nouă luni de serviciu militar în termen în Batalio-nul de Gardă, iar acum a hotărît să con-tinue studiile în Academia Militară. Spre deosebire de alții, Vadim are deja experi-ența poligonului, dar asta nu-l împiedică să-și perfecționeze abilitățile de militar alături de novici.

Despre calitatea învățămîntului mili-tar și ce oferă acesta, tinerii află din mass-media, de pe paginile oficiale ale instituției vizate, din spusele prietenilor sau direct de la sursă, cum s-a întîmplat și în cazul lui Andrian Rotaru. Astfel, un grup de re-prezentanți din cadrul Academiei Militare „Alexandru cel Bun” au desfășurat o serie de prezentări în mai multe licee din țară și așa au ajuns la liceul „Constantin Spătaru” din Leova, unde a studiat Andrian. Stu-dentul Rotaru a ales să urmeze calea tată-lui său, militar de meserie, doar că acesta își exercită misiunea într-o altă structură de forță. Pentru că îi plac științele reale, în special matematica și fizica, Andrian a fost înmatriculat la specialitatea transmi-

siuni. În opinia lui, un ofițer trebuie să fie neînfricat și pregătit pentru orice situație.

Vocea și chipul le trădează că sînt fete, dar caracterul și curajul le sînt construite asemeni camarazilor băieți. Studenta Pa-rascovia Donciu, originară din Băcioi, a ales să îmbrățișeze specialitatea artilerie. De mai bine de o lună pășește milităreș-te și nu-și lustruiește bocancii mai prost decît băieții din același pluton. Optimistă de felul ei și mișcată de primele impresii din poligon, Parascovia este convinsă că profesia de militar e vocația ei, lumea aceasta, iar cei patru ani de studii în cadrul academiei militare vor zbura ca gîndul.

Carolina Crudu din Solonceni, Rezi-na, povestește că: „Fiecare dintre noi avem dorințe pe care aspirăm cu tot dinadinsul să le realizăm... Eu de mică am avut una mai aproape de suflet, iar cu încurajarea părinților și a întregii familii, cu pași mici, dar siguri aceasta prinde viață. Păstrez și acum o cutie cu soldăței pe care îi împăr-țeam cu frații mei în copilărie”. Astfel, „fla-căra din stînga” sau „flacăra din dreapta”, precum și salutul sau onorul militar nu-i sînt străine studentei Crudu. Din septem-brie curent Carolina va studiază cot la cot cu băieții de la transmisiuni.

Ce-a fost mai stresant au lăsat în spa-te. Iar pe 26 august, studenții anului I ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun” au jurat credință Patriei și poporului ei. Rudele, prietenii, dar și persoane oficiale au venit la Arcul de Triumf să-i susțină în clipele decisive. Pe chipurile lor s-au citit emoții dintre cele mai puternice, fiindcă prin jurămîntul pe care și l-au asumat, studenții militari s-au legat de tricolor. S-au angajat să-l apere și să-l cinstească în țară, dar și peste hotare.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

Viața profesională a domnului Pîntea e plină de pasiune. A avut două vise mari, mașinile și milităria, și le-a realizat cu succes datorită tenacității și voinței de leu.

„Regele” blindatelor din nordul Moldovei

Cu 22 de ani în urmă și-a pus pe el pentru prima dată uniforma militară... De-a lungul timpului, prin intermediul armatei, a înșușit diverse meserii și a devenit cel mai bun tehnician de mașini auto și blindate din nordul Moldovei. E vorba de plutonier adjutant Victor Pîntea,

Compania transportare și depozitare materiale tehnice din Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova”, orașul Bălți. A reparat și în paralel a studiat minuțios fiecare unitate tehnică din dotarea infanteriștilor. Ulterior, a înțeles că cel mai mult îi place tehnica diesel.

–Sînt dintr-o dinastie de tehnicieni, așa că n-am ce descoperi, cunosc tehnica de la „A” la „Z”. Tehnica primită de la partenerii externi a constituit ceva mai nou pentru noi, în rest pe cea în dotare de ani de zile am studiat-o îndeajuns.

– Ați contribuit la restabilirea propriu-zisă a cărei tehnici?

– Și auto, și blindată. Am participat la restaurarea tehnicii antrenate la parada militară care a avut loc trei ani în urmă, cînd am restabilit tehnica auto din categoria „ZIL”. Mi-am adus contribuția și la restabilirea tehnicii blindate din categoria „BRDM-2” care este în dotarea Brigăzii I infanterie motorizată. Nu-mi este rușine să ies cu tehnica restabilită la o paradă sau la exerciții militare în centrele de instrucție, fiindcă e foarte bună, nu e capricioasă, poți răzbate cu ea unde dorești. Indiferent de nămol, zăpadă, niciodată n-am stat în drum. Este un model foarte bun și reușit. Pe tineri îi îndemn să o studieze bine și să îngrijească de ea.

– Ce ajută o mașină să aibă o viață cît mai lungă și funcțională?

– O atitudine cît mai serioasă și o abordare gospodărească. Cu energia negativă nu facem față.

*M*ilitarul Pîntea a devenit o ambulanță auto pentru orice tip de transport. „Înainte de a oferi cheile mașinii unui alt conducător auto, mereu o

testez, să fiu sigur că ajunge la destinație”, mărturisește plutonier adjutant Pîntea. Exercițiul „Sub cer senin 2014” nu a fost o excepție în acest sens.

– Un număr foarte mare de unități de tehnică a ieșit în poligon: auto, blindate, tunuri de diferite calibre. Avem suficiente unități de transport pentru nordul Moldovei?

– Consider că da. Noi mai glumim cu comandantul: la primul semnal, coloana Brigăzii „Moldova” este la punctul de control și trecere.

Pregătirea tehnică și participarea la aplicații e doar un compartiment al CV-ului plutonierului adjutant Victor Pîntea. Dînsul a participat la lichidarea consecințelor inundațiilor din 2008 (pentru care a primit distincție de stat din partea președintelui țării), s-a implicat în proiectul de distrugere a pesticidelor în toate raioanele de nord în 2007 și a fost mereu alături de echipa de genști a unității, transportînd obiectele explozive.

Am avut cazuri că am găsit și grenade de mînă, mai noi, de producție sovietică, o grenadă F-1 am găsit-o în parc, dar majoritatea erau din timpul celui de-al Doilea Război Mondial și te pune în gardă, nu face să mărești viteza, mai bine să primeze securitatea.

O filă aparte în cariera militarului Pîntea a fost misiunea în Forțele Mixte de Menținere a Păcii în raioanele de est ale țării. Vizibil diferită, față de brigadă, a fost organizarea, cu comenzi spontane, și era necesară o reacție rapidă. Trebuia să fie la nivel nu în orice zi, ci în orice secundă.

Mi-am făcut serviciul în Compania II a Forțelor de Menținere a Păcii, dislocată la Varnița. Prima dată am trecut prin multe provocări. Una dintre acestea a fost cea cu vagoanele, instalate de structuri paramilitare subordonate regimului de la Tiraspol. Trebuie să spun că am avut o susținere enormă de la băștinași. Structurile ilegale erau net superioare nouă, iar la noi majoritatea – ostași în termen. Chiar dacă la ei erau persoane antrenate trecute de 30 de ani, oricum am făcut față.

– În ce măsură presa vă susține?

– Am avut un caz la așa-numita vamă, subordonată administrației de la Tiraspol, între Varnița și Bender. Reprezentanții Tiraspolului au venit cu niște pretenții bizare, iar la apariția presei, acestea au dispărut.

– Și militarul nu are dreptul să acționeze pînă nu vine comanda?

– Este dreptul de a folosi arma fără comandă, în cazuri speciale,

dar în situația concretă nu era cazul. Poate cineva o fi mizat pe evoluția conflictului. Principalul în astfel de situații e să păstrăm calmul și să nu admitem tensionări.

Viața profesională a domnului Pîntea e plină de pasiune. A avut două vise mari, mașinile și milităria, și le-a realizat cu succes datorită tenacității și voinței de leu. De altfel, aceleași trăsături îi sînt caracteristice și în viața personală.

– E o istorie de dragoste interesantă. Îmi făceam serviciul militar la grăniceri. Cam 70 la sută din efectiv ne sărbătoream zilele de naștere în luna august, inclusiv eu. Într-o duminică am decis să facem o sărbătoare pentru omagiați și a fost invitat tineretul din sat. Ea pe atunci activa la spital în Bălți, am prins a ne întîlni și sîntem împreună și în ziua de azi. Nu am impus-o, dar i-am zis să depună cerere la spital și i-am spus că de a doua zi avea

să fie în uniformă. Inițial, îi părea o glumă, dar la moment are doi ani și e tot în serviciu militar.

– Dumneavoastră de ce ați dorit ca soția să fie militar?

– Eu prefer ce e al meu să fie al meu și lîngă mine. Din punct de vedere financiar, serviciul îți asigură o leafă stabilă. Împreună formăm și bugetul familiei pe care îl utilizăm pentru binele casei și al nostru. Mulțumim Domnului de tot ce avem.

Și Armata Națională este mulțumită că îl are în echipă pe plutonier adjutant Victor Pîntea, regele tehnicii auto și al blindatelor din nordul Moldovei.

Liuba VICOL

Educația patriotică „Pe meleaguri natale”

„Patriotismul nu înseamnă ură împotriva altor neamuri, ci datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenția că sîntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic”.

Poate și spusa genială a lui Mihai Sadoveanu a generat ideea organizatorilor de a desfășura tradiționalele jocuri militar-sportive cu genericul „Pe meleagurile natale”, etapa zonală, în raionul Glodeni. Astfel, în perioada 19-21 septembrie curent, la tabăra „Andrieș” din localitatea Hîjdieni, zece echipe din raioanele Rîșcani, Sîngerei, Glodeni, Fălești și Bălți au trecut prin mai multe probe de foc, pentru a-și demonstra abilitățile fizice și intelectuale.

Competiția a fost organizată de Centrul Militar Teritorial Bălți și secțiile administrativ-militare ale raioanelor menționate, în comun cu autoritățile locale. Potrivit organizatorilor, această activitate are drept scop promovarea sportului, valorilor și tradițiilor militare, precum și cultivarea spiritului de patriotism în rîndul tinerilor.

Tudor Lupașcu, vicepreședintele raionului Glodeni, a salutat inițiativa desfășurării unui asemenea concurs, menționînd că cei de prin părțile dumnealui sînt pionieri la acest capitol. „Noi susținem și încurajăm lozinca jocurilor militar-sportive „Educația patriotică pe meleagurile natale”, cunoașteți situația din vecinătatea țării noastre. Băieții trebuie să fie pregătiți din timp pentru armată, deoarece această structură are cerințe mari”, a concluzionat Lupașcu.

Militarii din Compania cercetare a Brigăzii I infanterie motorizată din municipiul Bălți, prin exemplul propriu, au încercat să transmită tinerei generații măiestria lor prin exerciții de luptă corp la corp. Și cum îi stă bine unei adevărate tabere de vară, după o zi încărcată emoțional, organizatorii au avut grijă să-i adune pe toți în jurul unui foc de tabără.

„Armata Națională, pe parcursul activității sale, a promovat valorile sportive naționale. Cei care au fost la cîrma

structurii militare au conștientizat că aportul nostru adus sportului va contribui la formarea unei elite de apărători ai țării. Altfel spus, a fi puternic înseamnă să fii bărbat. Bărbăția și curajul sînt fi-rești oricărui militar, iar în Armata Națională se depune efort pentru educarea în rîndul tineretului a predilecției pentru sport”, susține inițiatorul acestor întreceri, maior Eduard Loghin, șeful Secției Administrative Militare din Glodeni.

Locotenent-colonel Snejana Nitrean, comandantul Centrului Militar Teritorial Bălți, e de părerea că: „Evenimentul are profunde semnificații patriotice și civice, deoarece prin această activitate le cultivăm tinerilor dragostea pentru neam și țară. Odată cu organizarea unor astfel de activități, identificăm și stimulăm recruții cu aptitudini fizice deosebite. De asemenea, este foarte important ca prin unitate și mobilizare să demonstrăm că sîntem un popor care-și prețuiește urmașii”.

Au mîncat bucate ostășești și au fost instruiți să mînuiască o armă de foc. Tinerii care au acceptat provocarea povestesc că au petrecut un weekend mult mai interesant și mai activ alături de militari. Tragerea otgonului a fost, probabil, proba care a stîrnit cele mai mari emoții, demonstrînd adevăratul spirit de echipă și buna pregătire a elevilor. Pe chipurile

participanților nu se citea oboseală, ci mai degrabă nostalgia după clipele petrecute în cele trei zile de concurs.

Evenimentul sportiv a inclus probe la individual și pe echipe. Participanții au concurat la curse de alergări pe distanțele 100 m și 1000 m, tracțiuni în brațe la bara fixă, trageri din pușcă pneumatică, tragerea otgonului, montarea și demontarea armei și ridicarea greutăților. Câștigătorii au fost premiați cu medalii și cupe.

Diana Grier din Limbenii Vechi, Glodeni, este cea care a luat locul doi la proba trageri din pușca pneumatică. Fata spune că i-a fost vesel alături de ceilalți participanți și că nu a tremurat cînd a ținut arma în mînă. „Nu știu ce o să-mi rezerve viitorul, dar de un lucru sînt sigură, implicarea în viața socială a comunității, chiar și pornind de la cele mai simple evenimente locale, cum este cel organizat de militari, vor fi motive de mîndrie pentru o țară în-

treagă”, spune Diana. Cei de la Făleşti au plecat acasă cu medalia de gradul întâi la proba ridicarea greutății. Boris Grăjdianu, cel care a reușit să ridice de cele mai multe ori greutatea, se laudă cu o masă musculară de invidiat. Fiind un halterofil înnăscut, Boris e pasionat din fragedă copilărie de acest sport. În palmaresul succeselor sale are înregistrate mai multe reușite, printre care titlul de campion național la haltere. „Sînt mîndru de performanțele mele și fericit că am obținut locul întâi pentru echipa mea. Am acceptat invitația la competiție ca să văd cu ce „se mănîncă” viața de soldat”, a declarat tînărul.

În clasamentul pe echipe, marele trofeu i-a revenit echipei satului Cobani, Glodeni, pe locul doi s-au situat cei din Sîngerei, iar celor din Limbenii Vechi, Glodeni, le-a revenit poziția a treia. Menționăm că toți membrii echipelor au pri-

mit cîte un certificat de participare, prin care li s-a confirmat implicarea, responsabilitatea, spiritul de echipă, toleranța, dar și ingeniozitatea.

*Locotenent major
Natalia ANDRONACHI*

Prima conflagrație mondială s-a soldat cu peste 10 milioane de morți, cu dispariția de pe harta politică a Europei a Imperiului Rus, German, Austro-Ungar.

Ostilitățile Primului Război Mondial (1914-1918)

Primul Război Mondial sau războiul națiunilor a avut drept cauze principale refuzul Marilor Puteri de a acorda popoarelor dominate dreptul la autodeterminare, lupta pentru monopolul piețelor din Europa și controlul resurselor naturale din Africa și Asia. În consecință, în Europa s-au format două blocuri militare – Tripla Alianță (Imperiul German, Imperiul Austro-Ungar, Regatul Italian) și Antanta (Imperiul Rus, Imperiul Britanic, Republica Franceză).

La 28 iunie 1914, moștenitorul tronului Imperiului Austro-Ungar, arhiducele Franz Ferdinand de Habsburg, este asasinat la Sarajevo. La 23 iulie, Imperiul Austro-Ungar trimite Regatului Sârb un ultimatum, iar la 28 iulie declară război Serbiei. Imperiul Rus a declarat că nu va permite distrugerea principalului său aliat în Balcani și anunță începerea mobilizării generale. Drept răspuns, la 2 august, Germania declară război Imperiului Rus. Concomitent, la 3 august, Imperiul German declară război Republicii Franceze și începe operațiunile militare în Belgia. La 5 august, Guvernul Imperiului Britanic a anunțat că își va respecta obligațiunile de aliat și declară război Germaniei. La 6 august, Imperiul Austro-Ungar declară război Imperiului Rus. Dorind să acapareze coloniile germane din Oceanul Pacific, la 23 august, Japonia declară război Imperiului German, fapt ce a transformat conflictul european în unul mondial.

Planul german de război consta în efectuarea acțiunilor militare concomitent pe două fronturi: prin ofensivă rapidă să distrugă Franța și să-i impună o pace separată, iar după aceea să regrupeze principalele rezerve militare contra Imperiului Rus. Trupele germane au atacat Franța nu direct din est, ci din nord, ocupând Belgia. După victoria din bătălia de la hotarul Franței (14-24 august), armatele germane încep o ofensivă rapidă cu scopul de a încercui și ocupa Parisul. În atare condiții, Marea Britanie, care intenționa să efectueze acțiuni militare numai pe mare, este nevoită să trimită trupele sale în Europa în ajutorul Franței.

Diplomații francezi cereau autorităților ruse să ducă acțiuni militare mai active pe frontul de est. Planul de război al statului major rus consta în ducerea ofensivei în Galiția împotriva Austro-Ungariei și în Prusia împotriva Germa-

niei. Statul Rus a început mobilizarea generală în toate guberniile. În Basarabia, care se afla la hotarul acțiunilor militare, începe mobilizarea rezerviștilor, toate unitățile de transport fiind luate la evidență. Spitalele din Chișinău au fost transformate în spitale militare. Odată cu începerea ofensivei trupelor ruse în Galiția, Basarabia a devenit un teritoriu de tranzit pentru trupele ruse. Sudul Basarabiei, ce avea ieșire la Marea Neagră, a fost întărit cu unități militare, din considerentul că Turcia și Bulgaria au intrat în război în calitate de aliați ai Germaniei, un atac al forțelor maritime bulgare și turce fiind iminent.

Ofensiva trupelor ruse în Galiția a creat o situație dificilă pentru forțele armate austro-ungare, situație care a generat necesitatea trimerii unor divizii germane de pe frontul de vest pe cel de est. Acest lucru a permis armatei franceze să pornească în contraofensivă. În bătălia de pe râul Marna trupele germane au fost înfrânte de cele franceze și impuse să se retragă din fața Parisului. Retrăgându-se pe poziții noi, germanii încep construcția unor întărituri militare, formate din sîrmă ghimpată și tranșee, elemente de apărare necunoscute pînă atunci. Astfel de construcții încep să fie preluate de francezi și englezi, creîndu-se un sistem de întărituri de pe ambele părți, de la Marea Nordului pînă în Elveția, sistem care va căpăta denumirea de „linie de front”. În același timp, Germania a distrus armata rusă din Prusia Orientală, oprind astfel ofensiva rusă în Galiția.

Consecința principală a acțiunilor militare din 1914 a fost eșecul Germaniei de a duce un război fulger. Statele din Tripla Alianță au fost forțate să ducă lupte pe două fronturi. De la un război de manevră s-a trecut la un război de poziție, cu pierderi umane uriașe.

În 1915 statul major german elaborează un plan nou, care prevedea trecerea la apărare pe frontul de vest și începerea unei ofensive masive în est pentru a distruge armata rusă în Polonia. În primăvara anului 1915, trupele ruse au fost respinse din Galiția, iar în luna mai unitățile militare ruse din Polonia de sud au fost impuse să se retragă („marea retragere”), cedînd Varșovia.

Aceste acțiuni au generat un nou val de mobilizare în Basarabia. Populația era impusă să participe la construcția căilor ferate și întăriturilor militare. În perioada aprilie 1915 – februarie 1916, la aceste construcții au fost trimiși aproximativ 123.000 de oameni și 15.000 de căruțe. Generalii ruși erau în expectativă și nu excludeau posibilitatea intrării Regatului Român în război de partea Germaniei și probabilitatea unor lupte pe teritoriul Basarabiei.

În anul 1915 Italia a intrat în război de partea Antantei, fapt care a oprit ofensiva germană spre est și trecerea la unele acțiuni militare mai active în vest. În 1915, pe râul Ipr, germanii utilizează în luptă gaze, ce au dus la intoxicarea a peste 15000 de soldați englezi, dintre care aproximativ 5000 au decedat. Părțile beligerante duc o blocadă maritimă reciprocă. În bătăliile maritime, germanii se bazau pe submarine, iar Anglia, Franța și Rusia pe o flotă maritimă numeroasă.

Diplomații statelor implicate în război realizau o activitate intensă în vederea semnării unor noi tratate de alianță, în special cu România, care ocupa un loc strategic. Germania promisesse Statului Român includerea Basarabiei în componența sa, iar diplomații din Antantă, la rîndul lor, Bucovina și Transilvania.

La începutul anului 1916, Germania și Antanta se pregăteau de bătăliile hotărîtoare. Ambele părți manifestau dorința de finisare a

conflictului, deoarece nu dispuneau de resurse suficiente pentru un război de lungă durată, în special Germania.

În bătălia de la Verdun (primăvara anului 1916), generalii germani au elaborat un plan de nimicire a trupelor franceze prin intermediul unui atac masiv al artileriei. La etapa inițială, acest plan a avut succes, însă trupele franceze, cu costul unor mari pierderi umane, într-un timp relativ scurt au construit întărituri noi și i-au respins pe germani pe pozițiile inițiale.

Marea Britanie, împreună cu Franța încep ofensiva pe riul Somma (iunie 1916). Aici, Franța a utilizat pe scară largă aviația militară, iar Marea Britanie primele unități de tancuri. Însă, germanii, fiind la curent cu ofensiva respectivă, au transportat divizii noi, bătălia sfârșind cu un adevărat măcel, care s-a soldat cu moartea a peste 1000000 de soldați din ambele tabere, inamicii rămânând pe pozițiile inițiale.

Cea mai reușită bătălie a campaniei din 1916 a avut loc pe frontul de est, cunoscută sub titulatura de „ofensiva lui Brusilov”. Comandamentul forțelor armatei ruse a adoptat decizia de a nimici Imperiul Austro-Ungar, principalul aliat al Germaniei. Trupele ruse au atacat linia frontului a armatei austro-ungare pe 15 porțiuni, fapt ce nu a permis depistarea loviturii principale. După ce unitățile militare austro-ungare au fost distruse, Armata rusă înaintează rapid în Galiția și Ucraina de apus.

La 27 august, Regatul Român a declarat război Imperiului Austro-Ungar și începe acțiuni militare în Transilvania. Odată cu începerea ofensivei trupelor ruse și intrarea în război a României, Basarabia devine un loc de tranzit pentru muniții, iar mai târziu și pentru trupele ruse. Prin Chișinău au trecut un număr mare de prizonieri austro-ungari, în spitale au fost aduși un număr mare de răniți, fapt ce a dus la deschiderea unor noi instituții medicale.

În anul 1916 au avut loc cele mai sângeroase bătălii. Nici o forță beligerantă nu a obținut succesul scontat, iar principalele state inițiatoare ale războiului se aflau într-o stare deplorabilă.

Începutul anului 1917 se remarcă prin tratative de pace, însă nici o parte nu dorea să cedeze, situație care a dus la întreruperea tratativelor. Concomitent, în Europa începe mișcarea

revoluționară. În Franța și Germania aveau loc demonstrații, participanții cărora solicitau încetarea războiului și reforme sociale.

În februarie, în Imperiul Rus are loc o revoluție democratică, ce duce la destituirea țarului, la deșteptarea națională a popoarelor din componența fostului imperiu și formarea comitetelor militare în armata rusă. În fosta armată imperială îndeplineau serviciul militar circa 300000 de ostași și ofițeri moldoveni. După modelul altor reprezentanți ai popoarelor din componența armatei ruse, basarabienii au creat comitete militare naționale, iar în perioada 20-27 octombrie au organizat, la Chișinău, Congresul militarilor, unde a fost instituit organul suprem național de conducere Sfatul Țării și au creat Republica Democratică Moldovenească.

După refuzul guvernului provizoriu rus de a încheia o pace separată, Comandamentul statului major german ia hotărârea de a susține venirea la putere în Rusia a partidului bolșevic. În urma unei lovituri de stat, organizată la Petrograd, bolșevicii au acaparat puterea în stat, generând haos și anarhie. În urma propagandei bolșevice, armata se cufundă în dezordine, iar fenomenul dezertării în masă ia amploare. În decembrie, guvernul condus de Lenin semnează un armistițiu de încetare a focului. Statul român, fără susținere militară din partea Rusiei, cu o parte din teritoriu ocupat semnează la București o pace separată, în urma căreia este nevoită să achite o contribuție uriașă de război. După semnarea tratatului de pace, trupele române au venit în ajutorul Republicii Democrate Moldovenești, incapabilă să mențină ordinea și securitatea populației civile cu forțe proprii, respingând detașamentele bolșevice.

Germania pregătea acțiuni militare masive în Balcani, însă distrugerea unui număr mare de vase maritime americane, în urma războiului submarin dus de către Germania, a servit drept motiv pentru SUA să declare război Triplei Alianțe (decembrie 1917).

La începutul anului 1918, Germania a semnat la Brest-Litovsk tratatul de pace separat cu noul guvern bolșevic, prin care Puterilor Centrale li s-a cedat teritorii întinse și punea sfârșitul participării Rusiei în război. În aceeași perioadă în Rusia se începe războiul civil.

În primăvara anului 1918, statul major german începe ofensiva generală în vest pentru dispersarea trupelor engleze de cele franceze și distrugerea lor separată înainte de venirea diviziilor americane în Europa. În această bătălie, Germania a utilizat o tactică nouă de luptă, creînd grupuri mici de asalt, care cucereau orice poziții prin atacuri neașteptate. Inițial ofensiva a avut succes. Trupele germane se aflau la 120 km de la Paris, dar din cauza pierderilor mari (aproximativ 2700000 de morți) au fost nevoite să întrerupă înaintarea.

În iulie a fost lansată o operațiune militară în nord pentru cucerirea porturilor din nordul Franței, însă această operațiune a fost oprită de aliați. Comandamentul german a început ofensiva spre Paris, cunoscută în analele istoriei sub numele de „bătălia pentru pace”, însă pe riul Marna au fost respinși.

La 8 august începe contraofensiva Antantei, numită „ofensiva de 100 zile”, unde participau trupe engleze, franceze, americane. În rezultat, armatele germane din Franța au fost distruse, iar în Imperiul Austro-Ungar și cel German au loc revoluții, în urma cărora aceste state se destramă. Guvernul provizoriu german începe tratativele de pace cu Antanta. La 11 noiembrie, în pădurea Compiègne din Franța, a fost semnat armistițiul de pace, iar la ora 11.00 a aceleiași zile acțiunile militare au încetat.

Prima conflagrație mondială s-a soldat cu peste 10 milioane de morți, cu dispariția de pe harta politică a Europei a Imperiului Rus, German, Austro-Ungar. În fostul Imperiu Rus începe războiul civil, care a dus la apariția statului sovietic. În același timp în Europa s-au format un șir de state noi: Polonia, Cehia, Statele Baltice, Finlanda. Acele națiuni dispersate pe parcursul istoriei s-au întregit (România, Serbia). Însă înfrângerea și pacea umilitoare la care a fost supusă Germania vor duce ulterior la venirea la putere a partidului nazist și la crearea contextului și premizelor celui de-al doilea război mondial.

Sergiu MUNTEANU,
colaborator al Muzeului
Armatei Naționale

Nu există o regulă cu privire la ce cărți ar trebui citite. Poți citi tot ce vrei! Rareori doi „șoareci” de bibliotecă au aceleași preferințe în materie de lectură. Așadar, răsfoiți orice: nuvele, romane, ficțiune, poezie, ORICE ...!

O provocare (cu)mente

După *Ice Bucket Challenge*, devenită virală pe rețelele de socializare și site-urile de știri, internauții au hotărât să schimbe campania pe una mai (cu)mente. Aceștia se provoacă unii pe alții să alcătuiască un top din zece cărți care i-au impresionat cel mai mult și care le-au marcat oarecum existența. Campania de promovare a lecturii a reușit să mobilizeze oameni cu diferite vârste, politicieni, jurnaliști, scriitori, etc., persoane care au acceptat provocarea și au transmis-o mai departe.

Noi, cei din redacția „Oastea Moldovei”, am considerat necesar să-i provocăm la un *The Book List Challenge* pe patru dintre angajații Armatei Naționale, care vin să ne împărtășească pasiunea lor pentru lectură, realizând și un top al celor zece cărți citite ce le-au marcat personalitatea.

*Locotenent-colonel Sergiu VICOL,
șef Secție politici resurse umane
și învățământ militar,
Direcția management resurse umane*

Citesc pentru că este distractiv, relaxant. Citesc ideile altora, ca să descopăr cum văd lumea. Citesc pentru că, astfel, învăț lucruri noi.

1. On killing – The Psychological Cost of Learning to Kill in War and Society, de LTC Dave Grossman. Consider că această carte trebuie citită de fiecare militar sau persoană care intenționează să devină militar.

2. Arta războiului, de generalul chinez Sun Tzu. O operă foarte veche, în care o mare parte a relatărilor rămân actuale până în prezent.

3. Thinking and deciding, de Jonathan Baron. Este o carte de specialitate, cu „teorii” greu de înțeles (pentru mine), dar care mă ajută să iau decizii în situații dificile.

4. Pădurea spînzuraților, de Liviu Rebreanu. Aceasta m-a determinat să optez pentru specialitatea artilerie. Rebreanu este unul dintre scriitorii preferați.

5. Ciuleandra, de Liviu Rebreanu. Se află în această listă, deoarece îmi place dansul...

6. Ion, de Liviu Rebreanu. În această operă identificăm atât de ușor firea popoului nostru...

7. Poeziile lui Lucian Blaga, în special poemul „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii”. M-a determinat să îndrăgesc filosofia.

8. Copiii Arbatului, de Anatolie Ribakov. Citită în perioada renașterii naționale, m-a făcut „revoluționar”.

9. O scrisoare pierdută, de Ion Luca Caragiale. Pur și simplu mi-a plăcut.

10. Cele două Diane, de Alexandre Dumas. De regulă, lecturez încet, această carte însă am citit-o foarte repede.

Vara am început să citesc „Război și pace” de Lev Tolstoi în engleză (în limba originală am lecturat-o prin 1996-1997). Recunosc, nu prea citesc literatură artistică, mai mult literatură de specialitate și din domeniul IT.

Sergiu DARII,
specialist principal Direcție logistică,
Marele Stat Major al Armatei Naționale

Dacă e să vorbesc despre cărțile care m-au impresionat, cu siguranță, pot spune că fiecare carte a avut asupra mea un impact, însă mai mult țin la autorii și operele pe care le prezint mai jos:

1. *Cartea junglei*, de Joseph Rudyard Kipling;
2. *Dragoste de viață (culegere de povestiri și romane)*, de Jack London;
3. *Bătrînul și marea*, de Ernest Miller Hemingway;

4. *Regii stelelor*, de Edmond Moore Hamilton;
5. *Quentin Durward*, de Walter Scott;
6. *Cronici marțiene*, de Ray Douglas Bradbury;
7. *20.000 de leghe sub mări*, de Jules Gabriel Verne;
8. *Omul amfibie*, de Aleksandr Beleaev;
9. *Chirița în provincie*, de Vasile Alecsandri;
10. *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă.

Cărțile sînt ca o sală de forță pentru creier. Dacă fibrele musculare capătă putere, tărie și tonifiere de la aparatele de sport, circumvoluțiunile creierului se înmulțesc și se dezvoltă doar citind.

O întrebare logică ar fi ce să citim și pentru această întrebare răspunsul este unul singur: să citim de toate, la tema oportună, la timpul potrivit. Spre exemplu, la lucru avem nevoie de cărți de specialitate, de diverse publicații, în timpul liber optăm pentru cărți artistice și reviste, ziare, într-o călătorie studiem materialele informative despre locul vizitat.

Cărțile ne asigură posibilitatea de a cunoaște non multa, sed multum, nu neapărat totul, dar ceea ce ne este necesar...

Căpitan Maria ARAMĂ,
specialist principal
Serviciul Relații Publice

Citesc din plăcere și doar atunci cînd am timp. Prefer cărțile cu subiecte inspirate din realitate, dar și pe cele care, prin personaje de tot felul, abordează probleme cu care cei mai mulți dintre noi ne confruntăm. De asemenea, un capitol aparte în palmaresul cărților citite îl ocupă cele „vintage”, care descriu viața și caracterul eroilor de epocă din secolele XVII-XVIII.

Iată cele zece cărți pe care le-am citit și îndrăgit, și pe care le-aș reciti cu plăcere:

1. *Mîndrie și prejudecată*, de Jane Austen;
2. *Agnes Grey*, de Anne Bronte;
3. *Mizerabilii*, de Victor Hugo. Cartea care m-a impresionat cel mai mult;

4. *La răscruce de vînturi*, de Emily Bronte;
5. *Jane Eyre*, de Charlotte Bronte;
6. *Marile speranțe*, de Charles Dickens;
7. *Roșu și negru*, de Stendhal;
8. *Bătrînul și marea*, de Ernest Hemingway;
9. *Țara cu un singur gras*, de Adelin Petrișor;
10. *Paralele*, de Vica Demici și Zina Zen.

Gheorghe SAPOJNIC,
specialist
recrutare-încorporare,
Centul Militar Municipal
Chișinău

Citesc pentru că vreau să-mi depășesc limitele. Sînt un om căruia îi place libertatea. Sînt conștient de libertatea mea, dar cu fiecare carte citită realizez că gîndesc și mai deschis.

1. *The Lord of the Rings*, de J.R.R. Tolkien;
2. *The Hobbit*, de J.R.R. Tolkien;
3. *Gulliver's travels*, de Jonathan Swift;
4. *Suflet românesc*, de Dan Puric;
5. *Transnistria 1989-1992: Cronica unui război „nedeclarat”*, de generalul Ion Costăș;
6. *A Tale of Two Cities*, de Charles Dickens;
7. *Politică și Cultură*, de Adrian Marino;
8. *Eminescu – Viața și Opera*;
9. *Angels and demons*, de Dan Brown;
10. *The Da Vinci Code*, de Dan Brown.

“În fiecare raniță
ostășească este loc
pentru un măr
moldovenesc”.

Valeriu TROENCO,
ministrul Apărării

Abonează-te la revista **Oastea Moldovei**

Doar cu noi vei cunoaște mai multe despre:

- militari și arme,
- cariera militară,
- aplicații și antrenamente militare,
- participarea cadrelor naționale la misiuni internaționale,
- procesele de reformare și modernizare a sectorului de apărare, etc.

Abonamentele la revista „**OASTEA MOLDOVEI**”
pot fi perfectate la orice oficiu poștal din țară.
Prețul unui abonament anual, care include

12 numere color constituie doar **91 lei 20 bani!**

Indice de abonare : 76946

Email: oasteamoldovei@army.md

Telefoane de contact: 022-25-22-52,
022-25-20-47,
022-25-20-45,
022-25-20-19,
022-25-20-21

Cu noi ARMATA este mai aproape !

